

PC-4328/MH

A-2051

DEVELOPMENT OF MEDIA-II

(Semester-II)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 60

Note : Attempt *two* questions each from Sections A & B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 10 short answer type questions carrying 2 marks each.

SECTION—A

- I. What is the contribution of James Augustus Hickey to the Indian press? Explain in detail.
- II. Write a short note on Raja Ram Mohan Roy. What were the changes he brought in the Indian journalism?
- III. What role did the Indian press play in the struggle for independence?

- IV. Explain in detail the origin and growth of Punjabi press in India before and after the independence.

SECTION—B

- V. Write in detail the origin and growth of The Tribune.
- VI. Write notes on the following :
- (a) Punjabi Jagran.
 - (b) Punjab Kesari.
- VII. Explain in detail the content and concept of any *two* contemporary Hindi newspapers.
- VIII. In context to Punjabi Tribune and Ajit, explain the role of Vernacular Press in the development of any state/nation.

SECTION—C

(Compulsory Question)

- IX. Explain the following terms in brief :
- 1. Harijan.
 - 2. Akali Patrika.
 - 3. Dyal Singh Majithia.

4. Deadline.
5. Date line.
6. Editorial.
7. Akhbar Sri Darbar Sahib Amritsar Ji.
8. Online newspaper.
9. Columnist.
10. Tabloid.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਜੇਮਜ਼ ਆਗਸਟਸ ਹਿਕੀ ਦਾ ਕੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ? ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- II. ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰਾਏ 'ਤੇ ਇਕ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। ਭਾਰਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਹਨ?
- III. ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਨੇ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ?
- IV. ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

- V. ਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

VI. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(a) ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਗਰਣ।

(b) ਪੰਜਾਬ ਕੇਸਰੀ।

VII. ਕਿਸੇ ਦੋ ਸਮਕਾਲੀਨ ਹਿੰਦੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

VIII. ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ/ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਵਰਨੈਕੁਲਰ ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

IX. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

1. ਹਰੀਜਨ।

2. ਅਕਾਲੀ ਪਤਰਿਕਾ।

3. ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ।

4. ਅੰਤਮ ਹੱਦ।

5. ਤਰੀਕ ਲਾਈਨ।
 6. ਸੰਪਾਦਕੀ।
 7. ਅਖਬਾਰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ।
 8. ਆਨ-ਲਾਈਨ ਅਖਬਾਰ।
 9. ਕਾਲਮ-ਨਵੀਸ।
 10. ਸਮਾਚਾਰ-ਪੱਤਰ (Tabloid).
-